

'Zolang niets afrot, blijf ik het doen'

'Zolang niets afrot, blijf ik het doen'

Het Parool

30 november 2024 zaterdag

Copyright 2024 DPG Media B.V. All Rights Reserved

Section: Nieuws; Blz. 8, 9

Length: 1954 words

Byline: RAOUNAK KHADDARI EN MALIKA SEVIL

Highlight: Het aantal nagelsalons in Amsterdam is in de afgelopen tien jaar verdrievoudigd. Maar artsen waarschuwen voor de levenslange allergieën of zelfs kanker die gellak kan veroorzaken. 'Dat het schadelijk kan zijn, zie ik dan wel weer.'

Body

Gellak: Nagelroutine kan gezondheid schaden

Gellak, het staat veel mooier dan die 'korte stompjes', vindt Lilly Buffing (43), die op woensdagochtend haar nagels laat doen in de Kinkerstraat. Het is steviger en blijft veel langer zitten dan 'gewone' nagellak. De gellak wordt aangebracht zoals alle andere nagellak, maar wordt daarna uitgehard onder een uv- of ledlamp en blijft tot wel een maand zitten. Dit in tegenstelling tot 'gewone' lak, die soms na een dag al gaat bladderen.

Buffing kijkt hoe haar nagels met een elektrische vijl worden gevijld. Ze worden schoon- en klaargemaakt voor de gellak die straks volgt. Deze winter zijn nagels in de kleur 'burgundy' (aubergine) en donkerrood helemaal 'in'. Net als zwarte nagels met metallic en/of gouden accenten. Buffing: "De trends maken me niets uit. Ik doe altijd waar ik zelf zin in heb. Vandaag is dat iets met glitters."

Ja, ze weet dat haar nagelroutine schadelijk kan zijn voor haar gezondheid, maar ze piekert er niet over om ermee te stoppen. "Ik ga het nooit niet laten doen."

Uitsluiting medische ingrepen

Het dringt via TikTok en Instagram steeds meer door tot het grote publiek: van gelnagels kun je een acrylatenallergie ontwikkelen. Zo'n allergie gaat nooit meer weg. Het bepaalt je medische toekomst, want bij patiënten met acrylaatallergie kan een hele trits aan medische ingrepen niet meer worden gedaan. Zo kan de

'Zolang niets afrot, blijf ik het doen'

orthopedisch chirurg geen kunstheup zetten. Een kunstknie kan evenmin, want het botcement waarmee de prothese wordt vastgezet bevat acrylaten. En het zit ook in plakkers van stoma's, in zachte contactlenzen en in lijm om een insulinepomp mee vast te zetten op de huid.

Toch weet Buffing vrij zeker dat ze de gelnagels niet opgeeft. "Ik ben kapper, ik vind dat je er verzorgd uit moet zien en laat al twintig jaar mijn nagels doen met gellak. En dat het schadelijk kan zijn, zie ik dan wel weer. Zolang niets afrot, blijf ik het doen."

Buffing is lang niet de enige die ondanks kennis over de risico's van gellak door blijft lakken. De 38-jarige Mirthe - die niet met achternaam in de krant wil - zit naast haar in de behandelstoel en gebruikt vanaf haar 22ste met tussenpozen gellak. Ze heeft net cateye (amandelvormige) nagels laten zetten in de kleur bordeauxrood, momenteel on trend. "Ik weet dat het slecht is voor je nagels, maar ik wist niet dat je er allergisch van kan worden. Als ik er last van krijg, dan denk ik wel dat ik ga stoppen."

Op de afdeling allergologie van Amsterdam UMC zien ze dat de acrylatenallergie steeds vaker voorkomt. Alle patiënten die bij het allergiecentrum komen, worden ook getest op gevoeligheid voor acrylaten. 4 procent blijkt daar allergisch voor te zijn, tien jaar geleden was dat nog 2 procent.

Hokjesoverstijgend

Heel verwonderlijk is dat niet, want steeds meer mensen dragen gelnagels, dwars door alle lagen van de bevolking heen. Het is omarmd door zowel de klandizie van de Beethovenstraat als die van het Buikslotermeerplein, en de hoogleraar loopt er net zo enthousiast mee rond als de schoonheidsspecialiste. Bijna niets is zo hokjesoverstijgend als gelnagels: het loopt dwars door alle culturen heen, en dan ook nog van kinderen tot tachtigers.

Dat is terug te zien in het straatbeeld, want er zijn inmiddels meer nagelstudio's (543 volgens de Kamer van Koophandel) dan tramhaltes (500 volgens het GVB) in de stad. De Kamer van Koophandel signaleert in Amsterdam een verdrievoudiging, afgezet tegen tien jaar geleden. In 2014 waren er nog 186 in de stad, maar vooral sinds de coronajaren opent de ene na de andere studio de deuren. Landelijk gaat het ook hard met de nagelstudio's. In tien jaar tijd schoot het van 6251 zaken naar 12.978.

Dermatoloog-allergoloog Thomas Rustemeyer van Amsterdam UMC, die al dertig jaar onderzoek doet naar acrylatenallergie, snapt de aantrekkingskracht ook wel: prachtige, glimmende nagels, die ook nog blijven zitten. De ellende zit in de acrylaten Hema of Di-Hema: de grondstoffen die nodig zijn om de gellak te laten uitharden. Deze stoffen zitten niet in 'gewone' nagellak. Als dit spul op de huid komt en daar kan binnendringen, kan het een allergie veroorzaken.

Peuters met gellak

Vaak wordt de gellak opgebracht na een pedicure- of manicurebehandeling, dus dan zijn de nagelriempjes aangeduwd of zelf geknipt. "Onze huid heeft een barrièrefunctie. Het moet ons beschermen. Maar als je daar een wondje in maakt door erin te knippen of aan te duwen, dan ben je extra kwetsbaar," zegt Rustemeyer.

Typische klachten voor mensen met een acrylatenallergie door gelnagels zijn jeukende huiduitslag en eczeem aan de zijkanten van de vingers of de handruggen, zegt Rustemeyer. Sommigen komen ook met hooikoorts- of astma-achtige klachten naar het allergiecentrum. "De stofjes waarvoor je allergisch bent, zijn héél klein. Die gaan door de lucht en komen zo ook in de longen terecht."

'Zolang niets afrot, blijf ik het doen'

Ook op **allergologencongressen** is de **acrylatenallergie** een hot topic, zegt Rustemeyer. "Bij het laatste congres in Amsterdam kwamen collega's uit het buitenland met cijfers dat ze steeds meer kinderen met een **acrylatenallergie** zien. Zelfs kinderen onder de drie jaar."

En wie denkt: welke ouder doet zijn peuter gellak op? De kinderen met de **allergieën** zijn meisjes, wat doet vermoeden dat de kinderen niet per ongeluk **allergisch** zijn geworden door de gellak van de moeder. Dan zou je ook meer jongens met **allergieën** moeten zien. Het lijkt er volgens Rustemeyer dan ook op dat ouders zelf die gellak bij die hele kleine kinderen opdoen.

Hoogleraar Albert Feilzer van de tandheelkundeopleiding Acta draait al achttien jaar een spreekuur voor patiënten met **allergische** reacties op van alles en nog wat: gouden vullingen, nikkel, het spalkje achter de voortanden, maar dus ook patiënten die een **acrylatenallergie** hebben ontwikkeld door hun gelnagels. Dit is het enige spreekuur in zijn soort en radeloze patiënten komen uit alle hoeken van het land. "Soms zelfs helemaal uit Maastricht."

Feilzer krijgt de patiënten meestal doorverwezen door tandartsen die zich geen raad weten met de **acrylaatallergie** van hun patiënt. In de tandheelkunde zijn **acrylaten** eigenlijk zo goed als onmisbaar. Het wordt gebruikt om elementen vast te plakken, maar belangrijker nog: **acrylaten** zijn een belangrijk bestanddeel van de inmiddels niet meer weg te denken witte vulling. Omdat de klachten - "opgezwollen lippen, dikke tong, astmatische klachten" - optreden vlak na het tandartsbezoek, wordt de link al snel gelegd: een **acrylaatallergie**. Die vulling moet eruit.

Maar dan is de volgende vraag: en dan? "Er zijn nog geen goede alternatieven. Alles wat je verder kunt gebruiken is slapper en bijt je zo kapot. Tandartsen staan met hun rug tegen de muur." Feilzer oppert bij de patiënt soms om een gouden tand te nemen. "Maar dat vinden veel mensen lelijk." Een keramische kroon plaatsen kan wel. "Dan moet je alleen wel veel meer gezond tandweefsel wegslijpen. Bovendien zit de patiënt dan met een kroon van 600 euro, terwijl zonder **allergie** een vulling van een paar tientjes voldoende was geweest."

Allergische nagelstylisten

Vroeger was het echt een zeldzaamheid, deze **acrylaatallergie**. "Ongeveer één keer per jaar kregen we een **allergische** tandarts of een tandtechnicus op het spreekuur, die zelf een **allergie** had ontwikkeld door het werken met **acrylaten**. Als je het hebt, is er maar één optie: stoppen met dit werk," zegt Feilzer.

Tandartsen en hun assistenten zijn zelf dan ook uiterst voorzichtig met vloeibare materialen die **acrylaten** bevatten, aldus de hoogleraar. "Want de handschoenen zijn waterdicht, maar niet kunststofdicht. De regel is: als het op je latex handschoen komt, doe je die onmiddellijk uit." Maar zo zal het in de **nagelstudio**'s niet gaan, vermoedt hij.

Feilzer heeft zich ook aangemeld bij een Facebookgroep van **nagelstylisten**. Daar leest hij de verhalen van **nagelstylisten** die zwaar **allergisch** zijn geworden en toch doorgaan met werken, desnoods met twee handschoenen over elkaar heen. "Vaak noodgedwongen, omdat ze anders geen inkomen hebben. Dat is echt heel triest, want hoe langer je aan de stoffen wordt blootgesteld, hoe groter het probleem met de **allergie**."

Rustemeyer waarschuwt dat je niet thuis met gellak moet gaan rommelen, en dat beaamt Feilzer: "Ik heb de indruk dat het in coronatijd een vlucht heeft genomen. Mensen zaten thuis, verveelden zich en dachten: hé, gelnagels, wat leuk, je kunt het in China bestellen. Dan gebruiken ze ook nog ultraviolet licht, om de gellak mee uit te harden. Inmiddels weten we ook dat je daar kanker van kunt krijgen."

Afkicken

'Zolang niets afrot, blijf ik het doen'

Feilzer, die bijna met pensioen gaat, is bij vlagen verbaasd over wat mensen over hebben voor hun uiterlijk. Niet alleen moeten nagels perfect in de lak, tanden moeten witter dan wit en kaarsrecht. "Net badkamertegeltjes." Om dat te kunnen realiseren, wordt van gezonde tanden een deel van het tandglazuur afgeslepen, zodat de facing eroverheen geplakt kan worden. Ook zijn sommige bleekmethoden soms zo agressief dat het tandvlees kan beschadigen, zegt Feilzer. "Influencers hebben een schoonheidsideaal gecreëerd dat in de natuur niet bestaat. Een ideaal dat de maatschappij opzadelt met een hoop onzinnige zorg."

Dat dit soort beautyrituelen een gewoonte worden en dat het écht even wennen is om ervan af te komen, vertelt Emése Inèz Hogestijn van AllergyCertified, een Deens label dat verzorgingsproducten en make-up test op allergenen, hormoonverstorende en kankerverwekkende stoffen. Hogestijn, die zelf ook heeft moeten afkicken van gellak, weet hoe het is om na een jarenlange periode van gellak te stoppen.

"Alles heeft uiteindelijk te maken met de stap durven zetten," zegt ze. "Op het moment dat jij gewend bent je nagels op een bepaalde manier te doen, komt er een ontwenningperiode. Je vindt op dat moment je nagels niet mooi, maar dat is schijn en onzekerheid, weet ik uit ervaring."

Ook als mensen weten dat er risico's aan kleven, gaan ze ermee door. Kijk naar het zonnebankgebruik. Dermatologen waarschuwen al jaren: ga er niet onder liggen, want hoewel klein, het geeft een verhoogd risico op huidkanker. "Maar ja, zo werkt het in de maatschappij. Zolang er geen gellakmerken zijn ontwikkeld die geen acrylaten bevatten, zal het doorgaan."

"Toch ligt de verantwoordelijkheid bij producenten en verkopers, niet bij de consument," vervolgt Hogestijn, die AllergyCertified in Nederland vertegenwoordigt. "Mensen weten vaak niet dat producten schadelijk kunnen zijn."

Daar komt bij dat we in de maatschappij een bepaald schoonheidsideaal hebben. "We zijn eraan gewend geraakt dat onze nagels gelakt moeten zijn," zegt Hogestijn. "De vraag is: willen we dat nog steeds als het ten koste gaat van onze gezondheid?"

Schade beperken

Terug naar de nagelstudio, waar nagelstyliste Jovita KaminskaitÄ— (27) aan het werk is. Ja, ze kent de risico's en houdt daar rekening mee. "Ik probeer de schade zo veel mogelijk te beperken," zegt KaminskaitÄ—, die acht jaar in het vak zit. "Ik probeer de sterkte van de lamp zo laag mogelijk te houden en heb daarom een ledlamp van maar 48 watt. Ik werk met het nagelmerk Indigo Nails, omdat ik denk dat dat de minst schadelijke stoffen bevat."

Tegenover haar zit de 39-jarige Veronika Scavnicka, die sinds een jaar gellaknagels heeft. Voor haar wegen de voordelen - mooie, glimmende nagels die wekenlang houden - vooralsnog op tegen het risico op een allergie. "Ik vind het er verzorgd uitzien en het blijft langer zitten. Ik was moe van elke keer lakken met gewone lak." En bovendien: "Ik heb er nog niets van gemerkt."

'In het buitenland zien ze steeds meer kinderen, zelfs onder de drie jaar, met een acrylatenallergie'

Wie allergisch is geworden voor acrylaten, kan geen kunstheup of kunstknie meer krijgen

Bekijk de oorspronkelijke pagina: pagina 8, pagina 9

'Zolang niets afrot, blijf ik het doen'

End of Document